

המוסד לביטוח לאומי

גמלת ניידות

תוכן החוברת

חלק ראשון: גמלת ניידות

2	1. מהי גמלת ניידות ומי זכאי לה?
6	טבלת שיעורי המוגבלות בניידות לפי רשימת הליקויים
15	2. הלוואה עומדת למימון מסים על הרכב
18	טבלת שיעורי הלוואה העומדת
24	3. קצבת ניידות
26	טבלת סכומי קצבאות הניידות לבעלי רכב
34	4. קרן הלוואות לרכישת רכב
37	5. הלוואה לרכישה ולהתקנה של אבזרים ברכב לאבזרים מיוחדים
40	6. החזר הוצאות לרכישה ולהתקנה של אבזרים ברכב פרטי
42	7. הלוואה לרכישה ולהתקנה של מתקן הרמה לכיסא גלגלים לרכב
44	8. שירותי גרירה
45	9. הגשת תביעה לגמלה

חלק שני:

47	1. לימוד נהיגה ברכב לאבזרים מיוחדים של המוסד לביטוח לאומי
----	---

חלק שלישי: שונות

49	1. חובת דיווח על שינויים
50	2. מידע נוסף: לשכות הבריאות המחוזיות, המכון הרפואי לבטיחות בדרכים, תו חניה לרכב נכה
54	3. ערעור על החלטות המוסד לביטוח לאומי
56	4. סניפים וערוצי שירות

1 | מהי גמלת ניידות ומי זכאי לה?

גמלת ניידות מעניקה הטבות למי שיש להם ליקויים ברגליים המגבילים אותם בניידות (רשימת הליקויים מופיעה בעמוד 6). הגמלה משולמת מכספי אוצר המדינה על-פי הסכם הניידות* שנחתם בין משרד האוצר לבין המוסד לביטוח לאומי.

א. סוגי ההטבות הנכללות בגמלת הניידות:

1. **הלוואה עומדת לקונה רכב חדש** - משמשת למימון המסים החלים על הרכב.
2. **קצבת ניידות חודשית לבעל רכב** - להשתתפות בהוצאות השימוש ברכב (גם אם הרכב נרכש ללא הלוואה עומדת).
3. **קצבת ניידות חודשית לחסר רכב** - למימון הוצאות הניידות.
4. **תוספת קצבה למי שהמרחק מביתו למקום עבודתו וחזרה 40 ק"מ לפחות** - להשתתפות בהוצאות הנסיעה הנוספות.
5. **הלוואה מקרן הלוואות לקונה רכב חדש** - הלוואה לצורך רכישת הרכב, בנוסף להלוואה העומדת המממנת את המסים.
6. **הלוואה לרכישה ולהתקנה של אבזרים ברכב לאבזרים מיוחדים**.**
7. **החזר הוצאות לרכישה ולהתקנה של אבזרים ברכב פרטי.**
8. **הלוואה לרכישה ולהתקנה של מתקן הרמה לכיסא גלגלים לרכב.**

* ניתן לעיין ולהיריד את הסכם הניידות מאתר האינטרנט של המוסד לביטוח הלאומי במדור חקיקה.

** רכב לאבזרים מיוחדים - רכב שניתן להיכנס לתוכו בישיבה בכיסא גלגלים, או שניתן לנהוג בו תוך ישיבה בכסא גלגלים.

רכב עם מושב נשלף אינו נחשב כרכב לאבזרים מיוחדים, לכן הזכאי לרכב פרטי או מסחרי עם מושב נשלף לא יהיה זכאי להלוואה לרכישה ולהתקנה של אבזרים ברכב, אלא אם המכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע שדרוש למוגבל בניידות רכב לאבזרים מיוחדים, ולמרות זאת אישר לו רכב פרטי או מסחרי עם מושב נשלף לפי בקשתו.

ב. מי זכאי לגמלת ניידות?

לגמלת ניידות זכאי מי שהוא "מוגבל בניידות".

"מוגבל בניידות" הוא מי שעונה על שני התנאים האלה:

תנאי ראשון

הוא תושב ישראל הנמצא בישראל ומלאו לו 3 שנים* ועדיין לא הגיע לגיל הפרישה, כמפורט בטבלה להלן.

גיל הפרישה נקבע לפי תאריך הלידה:

תאריך הלידה		גיל הפרישה
עד תאריך	מתאריך	
30.6.1939		65
31.8.1939	1.7.1939	65 ו-4 חודשים
30.4.1940	1.9.1939	65 ו-8 חודשים
31.12.1940	1.5.1940	66
31.8.1941	1.1.1941	66 ו-4 חודשים
30.4.1942	1.9.1941	66 ו-8 חודשים
מ-1.5.1942 ואילך		67

המשך הזכאות לאחר גיל פרישה, למי שקיבל גמלת ניידות לפני הגיעו לגיל פרישה - כפוף לתנאי הסכם הניידות.

* בתנאים מסוימים מאשר המוסד לביטוח לאומי גמלת ניידות לשני אחים או יותר, שלכל אחד מהם נקבעו לפחות 80% מוגבלות בניידות, והם מתגוררים באותה הדירה, גם אם טרם מלאו להם 3 שנים.

קבלת הטבות בניידות לאחר גיל פרישה

לפי הסכם הניידות אי אפשר להגיש תביעה לגמלת ניידות **לראשונה** לאחר גיל הפרישה.

אולם, **מי שפנה לוועדה הרפואית בלשכת הבריאות המחוזית עוד לפני שהגיע לגיל פרישה**, אך את התביעה לגמלת ניידות הגיש לביטוח לאומי אחרי גיל פרישה, עשוי להיות זכאי להטבות בתנאי שאת הבקשה למוסד הגיש **בתוך חודשיים מיום שבו נתקבלה החלטה בוועדה הרפואית או בוועדה הרפואית לעררים**.

מי שקיבל גמלת ניידות לפני שהגיע לגיל הפרישה יהיה זכאי להמשיך ולקבל גמלת ניידות, אם מתקיימים בו תנאי הזכאות לגמלת ניידות, בכפוף להסכם הניידות, ובלבד שבנוסף לכך מתקיים בו **אחד** מאלה:

1. הוא קיבל קצבת ניידות בסמוך לפני הגיעו לגיל הפרישה.
2. הוא קיבל הלוואה עומדת בתוך 4 השנים שקדמו לגיל הפרישה.
3. הוא קיבל הלוואה עומדת לרכישת הרכב, הנמצא עדיין ברשותו ובבעלותו. מי שעונה על התנאים הרשומים למעלה, אבל הגיע לגיל 65 לפני 1.1.02, תיבדק זכאותו להלוואה עומדת **בלבד**, בכפוף לתנאי קבלת הלוואה עומדת בהסכם הניידות.

תנאי שני

ועדה רפואית או ועדה רפואית לעררים של משרד הבריאות קבעה לו אחוזי מוגבלות בניידות עקב ליקויים ברגליו לפי רשימת ליקויים מוגדרת (ראה רשימת הליקויים בעמ' 6):

- **בעל רשיון נהיגה בתוקף** - אם הוועדה הרפואית קבעה לו 40% מוגבלות בניידות לפחות.
- **מי שאין לו רשיון נהיגה בתוקף** - אם הוועדה הרפואית קבעה לו 60% מוגבלות בניידות לפחות.
- **מוגבל בניידות שאין לו רשיון נהיגה בתוקף** יהיה זכאי לגמלה אם יש לו "מורשה נהיגה" שמסיעו.

"מורשה נהיגה" ייחשב מי שעונה על כל התנאים האלה:

א. הוא "קרוב משפחה" של המוגבל בניידות - בן/בת זוג, בן/בת ובני זוגם, אב,

אם, לרבות הורה מאמץ וחורג, אח או אחות, סב או סבתא, נכד או נכדה, ובידו רשיון נהיגה בתוקף.

או

"מטפל" שאיננו "קרוב משפחה", אבל בידו רשיון נהיגה בתוקף, והוא סועד את המוגבל בניידות ברוב שעות היממה.

ב. הוא גר עם המוגבל בניידות בקביעות באותו בניין, או שהם גרים בבניינים שהמרחק האווירי ביניהם אינו עולה על 500 מטר.

ג. הוא דואג לצרכיו של המוגבל בניידות, מסוגל ומתחייב להסיעו באופן קבוע למען צרכיו היומיומיים.

ד. הוא קיבל אישור מהמוסד לביטוח לאומי להסיע את המוגבל בניידות.

ג. מי אינו זכאי לגמלת ניידות?

1. מי שעקב נכותו זכאי לפטור מלא או חלקי מתשלום המסים החלים על הרכב, או להלוואה עומדת למימון המסים, או לתשלום בעד אחזקת רכב או בעד השתתפות בהוצאות ניידות על-פי אחד החוקים האלה:

- חוק הנכים (תגמולים ושיקום), תשי"ט-1959
- חוק המשטרה (נכים ונספים), תשט"ו-1955
- חוק שירות בתי הסוהר (נכים ונספים), תש"ך-1960
- חוק נכי המלחמה בנאצים, תשי"ד-1954
- חוק הגמלאות לנפגעי ספר, תשי"ז-1956
- חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, תש"ל-1970

2. מי שמקבל קצבה לשירותים מיוחדים מן המוסד לביטוח לאומי. אם יש לו זכאות לקבלת הטבות גם בניידות - יצטרך לבחור באחת הקצבאות.

מוגבל בניידות הזכאי לקצבה לשירותים מיוחדים מן המוסד לביטוח לאומי יוכל בכל זאת לקבל הטבות גם לפי הסכם הניידות, אם הוא זכאי לגמלה לשירותים מיוחדים בשיעור של 100% לפחות, או שנקבעו לו 100% מוגבלות בניידות, או שוועדה רפואית קבעה כי הוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו.

3. מי שמקבל גמלת ילד נכה מן המוסד לביטוח לאומי. אם יש לו זכאות לקבלת הטבות גם בניידות - יצטרך לבחור באחת הקצבאות.

- מוגבל בניידות הזכאי לגמלת ילד נכה מן המוסד לביטוח לאומי יוכל בכל זאת לקבל הטבות גם לפי הסכם הניידות, אם נקבעו לו 80% מוגבלות בניידות לפחות, או שוועדה רפואית קבעה כי הוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו.
- משפחה שבה שני ילדים המוגבלים בניידות, עשויה להיות זכאית גם לגמלה לילד נכה וגם להטבות לפי הסכם הניידות.

בכל מקרה, יש לפנות למחלקת ילד נכה בסניף המטפל, כדי לוודא שקבלת ההטבות בניידות אינה מונעת קבלת ההטבות גם בילד נכה.

רשימת ליקויים

א. שיתוקים

הסעיפים המתייחסים לשיתוקים רלוונטיים רק אם המאורע שגרם לשיתוק אירע 6 חודשים לפחות לפני הגשת הבקשה.

אחוז המוגבלות בניידות	
100%	1. שיתוק מלא למעשה של שתי השוקיים, המלווה בשיתוק ברגל אחת לפחות של שניים מבין שלושת השרירים הבאים: <i>M. quadriceps</i> , <i>M. ileopsoas</i> , <i>M. gluteus maximus</i>
80%	2. שיתוק מלא של רגל אחת המלווה בשיתוק של קבוצת שרירים בשוק או בירך בגפה השנייה.
80%	3. שיתוק מלא למעשה של אחת מהשוקיים, המלווה בשיתוק של שניים לפחות מבין שלושת השרירים המפורטים בסעיף 1 דלעיל.
80%	4. שיתוק מלא למעשה של שתי השוקיים

50%	5. שיתוק מלא למעשה של שוק אחת, המלווה בשיתוק של אחד השרירים המפורטים בסעיף 1 דלעיל.
50%	6. שיתוק חלקי של שרירי רגל אחת הגורם להגבלה ניכרת בהפעלת מפרק הירך. או הברך (לא מדובר בטווח התנועתיות הפסיבית של המפרק).
40%	7.א. שיתוק ספסטי בדרגה בינונית לפחות או אטכסיה או תנועות בלתי רצוניות בשרירי גפה תחתונה אחת - עם הפקעה בינונית בהליכה.
60%	7.ב.1. שיתוק ספסטי בדרגה בינונית לפחות או אטכסיה או תנועות בלתי רצוניות בשרירי שתי הגפיים התחתונות - עם הפרעה בינונית בהליכה, או -
	7.ב.2. שיתוק ספסטי בדרגה בינונית לפחות או אטכסיה או תנועות בלתי רצוניות בשרירי גפה תחתונה אחת - שעה שהליכה אפשרית בעזרת מכשיר הליכה ארוך בלבד.
80%	7.ג.1. שיתוק ספסטי בדרגה בינונית לפחות או אטכסיה או תנועות בלתי רצוניות בשרירי שתי הגפיים התחתונות, עם מכשיר ארוך אחד הנלבש על הגפה, או -
	7.ג.2. שיתוק ספסטי בדרגה קשה בשרירי גפה תחתונה אחת, שעה שהליכה אפשרית רק בעזרת תמיכה או עזרה של אדם נוסף.
100%	7.ד. חוסר מלא של כושר תנועה בשתי הגפיים התחתונות כתוצאה מליקויים במערכת העצבים המרכזית, בליווי של אטכסיה או תנועות בלתי רצוניות.

ב. קטיעות

80%	1. קטיעה מעל לברך ברגל אחת
100%	2. קטיעה מעל לברך בשתי הרגליים
100%	3. קטיעה מעל לברך בקרבת פרק הירך עם חוסר אפשרות להתקנת פרוטזה, או קטיעת הרגל דרך מפרק הירך.
40%	4. קטיעה בשוק
80%	5. קטיעה בשתי השוקיים גם יחד
80%	6. קטיעת השוק בקרבת הברך עם חוסר אפשרות להתקנת פרוטזה להפעלת מפרק הברך.
40%	7. קטיעת כף הרגל לפי שיטת Pirogoff
80%	8. קטיעת שתי כפות הרגליים לפי שיטת Pirogoff
40%	9. קטיעה בשתי כפות הרגליים דרך עצמות ה-Tarsus

ג. קשיונות

80%	1. קשיון מוחלט של מפרק הירך
100%	2. קשיון דו-צדדי של מפרקי הירכיים
50%	3. קשיון הברך במצב של 170°-180°

80%	4. קשיון דו-צדדי של מפרקי הברכיים
70%	5. קשיון מפרק הברך במצב של כיפוף גדול יותר או סטייה לצדדים
100%	6. קשיון שני מפרקי הברכיים במצב של כיפוף גדול או סטייה לצדדים.
40%	7. קשיון פרקי הקרסול של שתי הגפיים

ד. נקיעות

50%	1. נקע מלידה במפרק הירך
80%	2. נקע דו-צדדי מלידה במפרקי הירך
50%	3. נקע הברך מלווה בקרע של שתי רצועות לפחות

ה. מפרקים מדומים

80%	1. מפרק מדומה בעצם הירך מתחת לאזור צוואר הירך המאפשר הליכה בעזרת מכשיר הליכה בלבד.
50%	2. מפרק מדומה באזור צוואר הירך
50%	3. מפרק מדומה בעצם הירך
40%	4. מפרק מדומה בעצם השוק

1. הגבלת כושר תנועת המפרקים ברגליים או החלפתם

כאשר לנבדק יש ליקוי לפי סעיף (א)9 או (ב) שלהלן, ייקבע האחוז הגבוה בלבד מבין האחוזים הקבועים בפסקאות אלה.

(א) הגבלות בכושר תנועת המפרקים

50%	1. הגבלה בתנועת מפרק הירך המלווה בנויחה כיפופית (הגבלה באקסטנזיה) העולה על 30° , ותנועתיות מפרק הירך (אבדוקציה או אדוקציה או רוטציה) היא פחות מ- 20° .
80%	2. סעיף 1 דלעיל דו-צדדי
60%	3. הגבלה בתנועת הברך המלווה בכיפוף פחות מ- 135° ויישור פחות מ- 160° .
80%	4. סעיף 3 דלעיל דו-צדדי
40%	5. דריכה על הצד החיצוני של כפות הרגליים - Pes varus maximus bilateralis
40%	6. Pes equino - varus bilateralis
40%	7. דריכה על הצד הפנימי של כפות הרגליים - Pes valgus maximus bilateralis

(ב) החלפת מפרקים בירך או בברך

60%	1. מצב אחרי החלפת מפרק אחד, כאשר קיימים סימנים קליניים, רנטגניים או הדמייתיים אחרים להתרופפות המפרק.
50%	2. מצב אחרי החלפה חוזרת של מפרק אחד
70%	3. מצב אחרי החלפת שני מפרקים
80%	4. מצב אחרי החלפת שלושה מפרקים
100%	5. מצב אחרי החלפת ארבעה מפרקים

ז. קיצור גפה

40%	קיצור רגל אחת ב-15 ס"מ או יותר לעומת הרגל השנייה, שאינו תוצאה של אחת הנכויות הנ"ל.
-----	--

ח. תהליך אי-ספיקה היקפית בעורקי הרגליים

40%	<p>1.(א) מלווה בכל הממצאים הבאים במצטבר:</p> <p>א. צליעה סירוגית בפחות מ-50 מטרים במישור, בקצב הליכה בינוני.</p> <p>ב. העדר דפקים בעורקי Tibialis ו-Dorsalis pedis posterior.</p> <p>ג. אינדקס לחץ דופלר קרסול - זרוע פחות מ-0.6.</p>
40%	<p>2.(א) כאשר קיים חשד ל- Non compressible vessels, נוכחות של לפחות אחד מהממצאים הבאים:</p> <p>א. עקומת Pulse volume recorder בקרסול בגובה פחות מ-10 מ"מ.</p> <p>ב. Pulsatility index פחות מ-8 בכף הרגל.</p> <p>ג. גל דופלר בי-פזי בכף הרגל.</p> <p>ד. Toe pressure - אינדקס לחץ בוהן-זרוע פחות מ-0.5.</p>
70%	<p>3.(א) כאשר קיים חשד שהפרעה אינה באה לידי ביטוי במנוחה: ביצוע מבחן Reactive hyperemia על-ידי חסימה קריבנית לשלוש דקות בלחץ על-סיסטולי, או מבחן Tip toeing, ובעקבותיהם רישום של אחד הממצאים הנ"ל לפחות.</p> <p>1.(ב) כל הממצאים הבאים במצטבר:</p> <p>א. צליעה סירוגית בפחות מ-50 מטרים במישור, בקצב הליכה בינוני.</p> <p>ב. העדר דפקים בעורקי Dorsalis pedis ו-Tibialis posterior.</p> <p>ג. אינדקס לחץ דופלר קרסול - זרוע פחות מ-0.4.</p>

70%	<p>2.(ב) כאשר קיים חשד ל-Non compressible vessels, נוכחות של אחד או יותר מהמצאים הבאים:</p> <p>א. עקומת Pulse volume recorder בקרוסול בגובה פחות מ-5 מ"מ.</p> <p>ב. Pulsatility index פחות מ-5 בכף הרגל.</p> <p>ג. גל דופלר מונו-פזי בכף הרגל.</p> <p>ד. Toe pressure - אינקדס לחץ בוחן-זרוע פחות מ-0.3.</p>
70%	<p>3.(ב) כאשר קיים חשד שההפרעה אינה באה לידי ביטוי במנוחה:</p> <p>ביצוע מבחן Reactive hyperemia על-ידי חסימה קריבנית לשלוש דקות בלחץ על-סיסטולי, או מבחן Tip toeing, ובעקבותיהם רישום של אחד הממצאים הנ"ל לפחות.</p>
100%	<p>ג) כל הממצאים המתאימים לנוחות של 70% כמפורט לעיל, בתוספת כיבים איכסמיים או נמק.</p>
	<p>קבעה הוועדה כי על המוגבל בניידות להיבדק במעבדת כלי דם לעניין סעיף זה, תקבע את המעבדה או המעבדות שבהן ייבדק המוגבל בניידות.</p>

ט. הפרעות במערכת כלי הלימפה

40%	<p>1. הפרעות במערכת כלי הלימפה ברגל אחת הגורמות לאלפנטיאזיס המגביל במידה ניכרת את התנועתיות במפרק הברך או הירך.</p>
80%	<p>2. סעיף 1 דלעיל דו-צדדי</p>

י. מומים מלידה

מומים מלידה שממצאיהם הרפואיים מקבילים מבחינה אנטומית לאחד הליקויים המפורטים לעיל, ייחשבו לעניין שיעור המוגבלות בניידות כליקוי עצמו.

יא. קומה נמוכה

80%	1. מי שמלאו לו 18 שנים ואורך רגליו אינו עולה על 61 ס"מ.
50%	2. מי שמלאו לו 18 שנים ואורך רגליו אינו עולה על 72 ס"מ.
	3. לגבי מי שקומתו נמוכה ומלאו לו שש שנים ולא יותר מ-18 שנים - אחוז המוגבלות בניידות יהיה האחוז הנקוב בטבלה בעמוד הבא:

אורך רגל אחת בס"מ, ביחס לאחוז הליקוי המתאים*		גיל
רמה ב' - 50%	רמה א' - 80%	
48	40	6
49	41	6.5
50	42	7
51	43	7.5
52	44	8
53	45	8.5
54	46	9
55	47	9.5
56	48	10
57	49	10.5
58	50	11
60	51	11.5
61	52	12
62	53	12.5
64	54	13
65	55	13.5
66	56	14
68	57	14.5
69	58	15
70	59	15.5
71	60	16
71	60	16.5
72	61	17
72	61	17.5
72	61	18

* אורך הרגל יימדד מהבליטה הקדמית העליונה של עצם הכסל ועד לפטישון הפנימי של אותה הרגל (Ant. superior iliac spine to med. malleolus).

2 הלוואה עומדת למימון מסים על הרכב

א. מי זכאי להלוואה עומדת?

ראה "מי זכאי לגמלת ניידות" בפרק הקודם.

ב. הלוואה עומדת לקניית רכב

הלוואה עומדת ניתנת למוגבל בניידות הקונה רכב חדש, לשם מימון מלא או חלקי של המסים החלים על הרכב, הכל על-פי התנאים המפורטים בהמשך. מי שנמצא זכאי לקבלת הלוואה עומדת יקבלה רק לאחר שחתם על כתב התחייבות ובו התחייב לקיים את ההתחייבויות שקבע המוסד לביטוח לאומי. את ההלוואה העומדת יש להחזיר למוסד בתנאים המפורטים בהמשך.

לתשומת הלב,

אין לרכוש רכב לפני קבלת האישור להלוואה עומדת.
מי שירכוש רכב חדש לפני שאושרה בקשתו להלוואה עומדת-לא תשולם לו ההלוואה העומדת.

הלוואה עומדת לשני מוגבלים בניידות בעלי רכב משותף

שני מוגבלים בניידות או יותר יכולים לקבל הלוואה עומדת לכיסוי המסים על רכב משותף אחד בלבד **רק אם הם קרובי משפחה** (בן/בת זוג, בן/בת ובני זוגם, אב, אם, לרבות הורה מאמץ וחורג, אח או אחות, סב או סבתא) ועונים על **אחד** מן התנאים האלה:

1. אם רק לאחד מהם יש רשיון נהיגה, או שאין לשניהם רשיון נהיגה, ויש להם "מורשה נהיגה" (מי נחשב ל"מורשה נהיגה" ראה בעמ' 4) משותף והם גרים באותה הדירה.

2. אם לשניהם יש רשיון נהיגה, והם גרים באותו הבניין.

מוגבל בניידות שרכש רכב באמצעות הלוואה עומדת זכאי לשירותי גרירה, ללא רכב חלופי, כל עוד הוא זכאי להטבות על-פי הוראות הסכם הניידות. הדיווח לחברת הגרירה מועבר מהמוסד לביטוח לאומי לחברת הגרירה.

ג. הלוואה עומדת להחלפת רכב

הלוואה עומדת להחלפת רכב תינתן רק לאחר החזרת הלוואה העומדת הקודמת, ורק למוגבל בניידות המקיים את תנאי ההתחייבות שעליה חתם בעת קבלת הלוואה העומדת הקודמת.

- **למוגבל בניידות שיש לו רשיון נהיגה** תינתן הלוואה עומדת רק אם חלפו 42 חודשים לפחות ממועד קבלת הלוואה העומדת הקודמת.
 - **למוגבל בניידות שאין לו רשיון נהיגה** תינתן הלוואה עומדת להחלפת רכב רק אם חלפו 48 חודשים לפחות ממועד קבלת הלוואה העומדת הקודמת.
 - **למוגבל בניידות שקיבל הלוואה לרכישת אבזרים מיוחדים** תינתן הלוואה עומדת להחלפת רכב רק אם חלפו 60 חודשים ממועד קבלת הלוואה העומדת הקודמת.
 - **לשני מוגבלים בניידות בעלי רכב משותף**, שרק אחד מהם נוהג, תינתן הלוואה עומדת להחלפת רכב רק אם חלפו 48 חודשים ממועד קבלת הלוואה העומדת הקודמת, ואם הרכב הוא לאבזרים מיוחדים - אם חלפו 60 חודשים.
- על אף האמור לעיל, המוסד רשאי לתת הלוואה עומדת להחלפת רכב גם אם לא חלפו 42 חודשים או 48 חודשים או 60 חודשים כמפורט לעיל, אם אירע אחד מן האירועים האלה:**

1. הרכב אבד או נהרס ואין אפשרות למכור אותו או להעבירו לשימוש הזולת - על-פי קביעת חברת הביטוח המבטחת את הרכב.
2. הרכב ניזוק בתאונה, ושמאי מוסמך קבע שאי אפשר לתקן את הרכב כך שיוכל להוסיף ולשמש את המוגבל בניידות.
3. מצבו הרפואי של המוגבל בניידות הוחמר לאחר שרכש את הרכב, ובשל כך נקבעו לו הגבלות בנהיגה, שאינן מאפשרות לו להמשיך ולהשתמש ברכב שברשותו.
4. הלוואה העומדת הוחזרה לפי דרישת המוסד בשל אשפוז, מאסר או יציאה לחו"ל (ראה עמ' 21), וחלפו שישה חודשים לפחות מיום שהחזיר את הלוואה.

ד. שיעורי ההלוואה העומדת

סכום ההלוואה העומדת המלאה יהיה כסכום המסים החלים על "הרכב הקובע" (סוג הרכב ונפח המנוע של הרכב שלפיו מחושבת ההלוואה העומדת), שנקבע למוגבל בניידות, ולא יותר מסכום המסים החלים על הרכב שקנה. באמצעות ההלוואה העומדת רשאי המוגבל בניידות לקנות כל רכב לפי בחירתו, ובלבד שהרכב יכלול את כל האבזרים שקבע המכון הרפואי לבטיחות בדרכים. שיעור ההלוואה העומדת נקבע לפי אחוז המוגבלות בניידות ואם המוגבל בניידות בעל רשיון נהיגה או חסר רשיון נהיגה. לעתים נקבע "הרכב הקובע" על-פי החלטת המכון הרפואי לבטיחות בדרכים, ראה פרטים בהמשך.

זכות הנהיגה ברכב

מוגבל בניידות שרכש רכב באמצעות הלוואה עומדת, רשאי להתיר לכל אדם לנהוג ברכבו, ובלבד שהוא עצמו יימצא ברכב בעת הנהיגה. ואולם המוסד לביטוח לאומי רשאי, לפי בקשת המוגבל בניידות, לאשר ל"קרוב משפחה" או ל"מטפל" (מי נחשבים ל"קרוב משפחה" ול"מטפל" ראה בעמ' 4-5) לנהוג ברכב גם כשהמוגבל בניידות אינו נמצא ברכב.

לידיעתך,

אם אתה משלם אגרת רישוי כנכה, תוכל להעביר בעלות על רכב ישן (למכור את הרכב) בסניפי **משרד הרישוי** בלבד.

* הרכב הקובע הוא רכב שנפח מנועו נקוב בהסכם הניידות לצד אחוז המוגבלות בניידות, ועליו מתבססים חישובי ההטבות בניידות. במקרים שבהם קבע המכון הרפואי לבטיחות בדרכים רכב שונה מהרכב הקובע, ישולמו ההטבות לפי הרכב שקבע המכון.

שיעורי ההלוואה העומדת

שיעור ההלוואה העומדת	"הרכב הקובע" לפיו נקבע הסכום	שיעור המוגבלות ביידידות באחוזים מהלוואה עומדת מלאה	סוג הזכאי
100%	עד 1,800 סמ"ק	80% ומעלה	1. בעל רשיון נהיגה
100%	עד 2,000 סמ"ק	100% והוא עומד בתנאים נוספים*	
79%-40% (כשיעור המוגבלות ביידידות)	עד 1,300 סמ"ק	79%-40%	
75%-45% (כשיעור 75% משיעור המוגבלות ביידידות)	עד 1,300 סמ"ק	79%-60%	2. מי שאין לא רשיון נהיגה
75%	עד 1,300 סמ"ק	100%-80%	
צירוף האחוזים מההלוואות העומדות המלאות שהיו יתנות לכל אחד מהם בנפרד, ובלבד שהמקסימום המתקבל מצירוף זה לא יעלה על 100%	"הרכב הקובע" בעל נפח המנוע המבוה מבין השניים	40% ומעלה	3. לזכאים לרכב משותף אחד - שני קרובי משפחה בעלי רשיונות נהיגה המתמזגים באותו בין
כ"ל	"הרכב הקובע" בעל נפח המנוע המבוה מבין השניים	40% ומעלה לבעל רשיון הנהיגה. 60% ומעלה למי שאין לו רשיון נהיגה.	4. לזכאים לרכב משותף אחד - קרובי משפחה המתמזגים באותה הדירה ורק לאחד מהם יש רשיון נהיגה או לשניהם אין רשיון נהיגה

ה. תנאים נוספים

מוגבל בניידות בשיעור 100%

מוגבל בניידות בשיעור 100%, בעל רשיון נהיגה בתוקף, יהיה זכאי לרכב בנפח מנוע עד 2,000 סמ"ק, אם מתקיימים בו גם התנאים האלה:

1. ועדה רפואית או ועדה רפואית לעררים קבעה כי הוא מרותק לצמיחות לכסא גלגלים או מסוגל ללכת רק בעזרת מכשירים אורתופדיים ארוכים על שתי רגליו.
2. הוא "מוגבל בניידות משתכר" (ראה מסגרת בעמ' 25), והיה כזה במשך 21 חודשים מלאים מתוך 24 החודשים שקדמו ליום הגשת התביעה.
3. הוא אינו "נכה" כמשמעו בחוק ביטוח נכות.
4. הוא לא קיבל הלוואה מקרן ההלוואות, או שחלפו חמש שנים ויותר מיום שקיבל את ההלוואה.

מוגבל בניידות שזקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו

מוגבל בניידות יהיה זכאי לרכב לאבזרים מיוחדים (ראה הערת שוליים בעמ' 2) אם מתקיימים בו התנאים האלה:

1. ועדה רפואית או ועדה רפואית לעררים קבעה כי הוא זקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו.
2. המכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע שהרכב המתאים לו ביותר הוא רכב לאבזרים מיוחדים.

הפניה למכון הרפואי לבטיחות בדרכים לשם קביעת "רכב מיוחד"

מוגבל בניידות שסבור כי אינו יכול לנהוג או להשתמש ברכב שאושר לו על-פי הסכם הניידות, בשל מגבלותיו הרפואיות או הגופניות או בשל הגבלותיו בנהיגה, או שהוא זקוק לאבזרים מיוחדים - יפנה אל מחלקת ניידות בסניף המטפל בו, ויגיש שם בקשה להפניה לבדיקה במכון הרפואי לבטיחות בדרכים, לשם קביעת "רכב מיוחד" ואבזרים מיוחדים שיענו על מגבלותיו.

מי שיש לו השגות על החלטת הוועדה לגודל רכב רשאי לעשות זאת במכתב מנומק למנהל המכון הרפואי לבטיחות בדרכים, בתוך 60 יום מיום קבלת החלטת הוועדה.

שים לב,

פנייה למכון הרפואי לבטיחות בדרכים לשם קביעת רכב מיוחד תעשה רק לגבי מי שהרכב שאושר לו, על-פי הוראות הסכם הניידות, לא מתאים לו בשל מגבלותיו הגופניות או עקב הגבלותיו בנהיגה.

לידיעתך,

רכב שנרכש באמצעות הלוואה מכוח הסכם הניידות או שניתנה הלוואה לצורך רכישת אבזרים או מתקן הרמה: אין לשעבד, למשכן, להטיל עיקול או להשתמש בו כערובה לכל חוב, אלא לאחר קבלת אישור מהמוסד לביטוח לאומי. ללא אישור מראש, מאת המוסד לביטוח לאומי, יידרש המוגבל בניידות להחזיר את ההטבות שקיבל מכוח הסכם הניידות.

1. החזר הלוואה העומדת

כל מי שקיבל הלוואה עומדת מהמוסד לביטוח לאומי חייב להחזירה.

מתי יש להחזיר את הלוואה העומדת?

מוגבל בניידות צריך להחזיר את הלוואה העומדת שקיבל בנסיבות האלה:

1. כשהוא זכאי להחליף את רכבו בתום התקופה שנקבעה בהסכם (ראה עמ' 16). לאחר שיחזיר את הלוואה העומדת על רכבו הקודם יוכל לקבל הלוואה עומדת חדשה לכיסוי המסים החלים על הרכב החדש שירכוש.
2. כשהוא זכאי להחלפה לפני המועד הקבוע בהסכם הניידות (החלפה בטרם עת). בנסיבות מיוחדות, כגון כשהרכב נגנב או נהרס, או במקרה של החמרה במצבו הרפואי של המוגבל בניידות, שאיננה מאפשרת את המשך השימוש ברכב הקודם, ניתן לאשר הלוואה עומדת חדשה לפני המועד הקבוע בהסכם (החלפה בטרם עת).

3. כשהוא לא זכאי להחלפה בשל אחד מהמקרים הבאים:

- חברת הביטוח המבטחת את הרכב קבעה שהרכב אבד או נהרס.
- הרכב ניזוק בתאונה, ושמאי שהוסמך על-ידי המוסד לביטוח לאומי קבע שאי אפשר לתקן את הרכב כך שיוכל להוסיף ולשמש את המוגבל בניידות.
- המוסד אישר, בהתאם לקביעת המכון הרפואי לבריאות בדרכים, שעל המוגבל בניידות להחליף את רכבו עקב הגבלות חדשות בנהיגה שאינן מאפשרות לו להוסיף ולהשתמש ברכב הקודם.
- הרכב נמכר.
- המוגבל בניידות נפטר, ולא חלפו 7 שנים מהמועד שבו קיבל את ההלוואה העומדת ועד ליום הפטירה.
- חלפו 12 חודשים מהיום שבו חדל להתקיים תנאי כלשהו מהתנאים המזכים בהלוואה העומדת, לדוגמה: "מורשה הנהיגה" אינו גר עוד במרחק של עד 500 מטר ממקום מגוריו של המוגבל בניידות, או רשיון הנהיגה של המוגבל בניידות נשלל ממנו.
- התברר למוסד שמעולם לא התקיים תנאי כלשהו מהתנאים המזכים ב"הלוואה עומדת".
- המוגבל בניידות הפר את ההתחייבויות שעליהן התחייב בכתב ההתחייבות.

במקרים הבאים המוסד רשאי לדרוש את החזר ההלוואה העומדת:

- א. המוגבל בניידות מאושפז שישה חודשים רצופים לפחות, ובנסיבות מיוחדות - 12 חודשים רצופים.
- ב. למרות זאת המוסד לא ידרוש את החזר ההלוואה העומדת אם "מורשה הנהיגה" הנוהג בעבור המוגבל בניידות ממשיך לטפל בו בזמן האשפוז, וכל עוד הוא מטפל בו. ואולם למוגבל בניידות מאושפז לא תינתן הלוואה עומדת חדשה.
- ב. המוגבל בניידות נמצא במאסר שישה חודשים לפחות.
- ג. המוגבל בניידות שוהה בחוץ לארץ שישה חודשים לפחות.

חישוב סכום ההחזר של הלוואה העומדת

1. למי שזכאי הלוואה עומדת חדשה להחלפת רכב בתום התקופה שנקבעה בהסכם (ראה עמ' 16)

מסכום ההחזר של מי שמקבל הלוואה עומדת חדשה מופחת פחת בשל תקופת השימוש ברכב וכן פחת נוסף המשתנה מעת לעת. מטרת החישוב היא להקטין ולעיתים אף לאפס את סכום ההחזר, ובכך להקל על המוגבל בניידות בקניית רכב חדש. מי שצבר 100% פחת, אינו צריך להחזיר את הלוואה העומדת.

כדי להחזיר את הלוואה העומדת, יש לקבל מן המוסד לביטוח לאומי אישור על הזכאות לקבלת הלוואה עומדת חדשה. אישור זה משמש גם להחזר הלוואה העומדת הקודמת באגף המכס.

שיעורי הפחת בשל תקופת השימוש ברכב וכן שיעורי הפחת הנוסף, משתנים מעת לעת, והם מופיעים באתר הביטוח הלאומי

.....
www.btl.gov.il / קצבאות והטבות / ניידות
.....

2. למי שזכאי להחליף רכב לפני המועד הקבוע בהסכם הניידות (החלפה בטרם עת)

חישוב סכום ההחזר נעשה על ידי פקיד המוסד לביטוח לאומי בתחום ניידות, והוא מושפע בין היתר משיעורי ההחזר לזכאים להלוואה עומדת חדשה לפני המועד הקבוע בהסכם הניידות.

שיעורי ההחזר לזכאים להלוואה עומדת להחלפת רכב, בטרם חלפה התקופה הרשומה לעיל, מופיעים באתר הביטוח הלאומי:

.....
www.btl.gov.il / קצבאות והטבות / ניידות
.....

כדי להחזיר את הלוואה העומדת, יש לקבל שובר תשלום ממחלקת ניידות בסניף הקרוב למקום מגוריך. את התשלום ניתן לבצע בכל הבנקים. לאחר התשלום יש לשלוח למחלקת ניידות העתק מהקבלה.

3. למי שמחזיר הלוואה עומדת ואינו מקבל הלוואה עומדת חדשה

סכום החזר של הלוואה העומדת במקרים שיש להחזיר את החזר הלוואה, ואין זכאות להלוואה עומדת חדשה, מחושב על-פי שיעור הלוואה העומדת מתוך מחיר הרכב בעת שנרכש כפול מחיר הרכב ב"מועד הקובע" (היום שבו אירע אחד מן המקרים המחייבים את החזר הלוואה העומדת, לדוגמה: היום שבו נמכר הרכב).

מוגבל בניידות שנפטר לפני שחלפו 7 שנים מהיום שקיבל את הלוואה העומדת - ה"מועד הקובע" לחישוב החזר הלוואה שקיבל יהיה היום שבו מלאו 12 חודשים לפטירתו, או היום שבו הוגשה על-ידי המשפחה והיורשים הבקשה להחזר הלוואה העומדת - המוקדם מבין השניים.

במקרים בהם חלפו 12 חודשים מהפטירה, והחוב לא מוחזר בתוך חודשיים מן המועד הקובע, תחול עליו ריבית יומית בשיעור של 4.9% בשנה, נכון לנובמבר 2011.

כדי להחזיר את הלוואה העומדת - יש לקבל שובר תשלום ממחלקת ניידות בסניף הקרוב למקום מגוריו. את התשלום ניתן לבצע בכל הבנקים. לאחר התשלום יש לשלוח למחלקת ניידות העתק מהקבלה.

לידיעתך

רכב שנרכש באמצעות הלוואה מכוח הסכם הניידות או שהותקנו בו אבזרים או מתקן הרמה: אין לשעבד, למשכן, להטיל עיקול או להשתמש בו כערובה לכל חוב, אלא לאחר קבלת אישור מהמוסד לביטוח לאומי.

ללא אישור מראש, מאת המוסד לביטוח לאומי, יידרש המוגבל בניידות להחזיר את ההטבות שקיבל מכוח הסכם הניידות.

קצבת ניידות 3

א. קצבת ניידות לבעלי רכב

קצבת ניידות משולמת למוגבלים בניידות, בעלי רכב וחסרי רכב, העונים על תנאי ההסכם. מוגבל בניידות בעל רכב זכאי לקצבה חודשית לשם השתתפות בהוצאות אחזקת הרכב: דלק, תיקונים, ביטוח וכד'.

תנאי הזכאות לקצבה

ראה "מי זכאי לגמלת ניידות" בעמ' 3. גם מי שלא קיבל הלוואה עומדת למימון מסים על רכב יכול להיות זכאי לקצבה.

מי אינו זכאי לקצבה

ראה עמ' 5.

שיעורי הקצבה

סכום הקצבה נקבע על-פי המרכיבים האלה (פירוט הסכומים בטבלה בעמ' 26):

1. שיעור המוגבלות בניידות.
2. המוגבל בניידות בעל רשיון נהיגה או חסר רשיון נהיגה.
3. גודל הרכב שבבעלות המוגבל בניידות, אך לא יותר מגודל "הרכב הקובע" לגביו.
4. המוגבל בניידות זכאי למתקן הרמה לכיסא גלגלים ברכב פרטי, והתקין כזה.
5. המוגבל בניידות "משתכר" או ש"אינו משתכר".
6. המוגבל בניידות "משתכר" והמרחק מביתו למקום עבודתו משני הכיוונים, הוא 40 קמ"ש לפחות.

מוגבל בניידות "משתכר" הוא מי שהכנסתו מעבודה בחישוב החודשי עולה על הסכום הבסיסי (בנובמבר 2011 - 2,065 ש"ח), או שהוא משרת בצבא בשירות חובה, או בהתנדבות או בשירות לאומי.

מי שמקבל דמי אבטלה ייחשב ל"משתכר" אם הכנסתו החודשית, ששימשה בסיס לחישוב דמי אבטלה, עולה על רבע מהשכר הממוצע במשק.

מי שנמצא בישראל ומקבל דמי פגיעה, גמלה לשמירת הריון, דמי לידה, או תשלומים מקרן השתלמות (אם נמצא בישראל), ייחשב גם הוא "משתכר" אם בחודש שלפני קבלת תשלומים אלה ענה על הגדרת "משתכר".

שים לב,

- מוגבל בניידות "משתכר" (ראה לעיל הגדרת "משתכר"), שאחוז מוגבלותו בניידות נמוך מ-80%, ולא נקבע ע"י ועדה רפואית שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו, יהיה זכאי לקצבת ניידות כפולה מקצבתו של מי ש"אינו משתכר".
- מוגבל בניידות "משתכר", שהמרחק מביתו למקום עבודתו בכיוונים הלך ושוב הוא מעל 40 ק"מ, יהיה זכאי לתוספת לקצבה.

עדכון הקצבה

שיעורי קצבת הניידות והתוספת לקצבה מתעדכנים על-פי ההתייקרויות שחלות בסל הקצבה, הכולל: ביטוח רכב, מחירי הדלק ומחירי התיקונים והאחזקה. העדכונים מתבצעים ב-1 בינואר של כל שנה, ובכל פעם ששיעור ההתייקרות עולה ב-4% לפחות בהשוואה לשיעור הקודם.

שיעור קצבת ניידות לבעלי רכב משותף

לשני מוגבלים בניידות או יותר, שהם בעלים של אותו רכב, מחושבת קצבת הניידות כך: סכום קצבה מלאה למי שזכאי לקצבה הגבוהה מבין השניים ותוספת של 35% מהקצבה שהיתה משולמת לשני לולא היה קונה רכב משותף.

סכומי קצבאות הניידות לבעלי רכב, בשקלים חדשים (נכון לנובמבר 2011)

א. למעבלים בניידות בעלי רשיון נהיגה בתוקף

קצבה עם תוספת*	קצבה רגילה	"אינו משתכר" ואינו זקוק לניסא גלגלים ומשתמש בו	"משתכר" או מי שהוועדה הרפואית קבעה כי הוא זקוק לניסא גלגלים ומשתמש בו		אחוז המוגבלות	גודל הרכב	
			קצבה רגילה	קצבה ללקצבה			
2,062	1,693	1,621	1,966	1,621	100-80	עד 1,300 סמ"ק	
1,443	1,185	567	1,376	1,135	79-70		
1,237	1,016	486	1,180	973	69-60		
1,031	847	405	983	811	59-50		
825	677	324	786	648	49-40		
2,813	2,339	2,224	2,669	2,224	100-80		עד 1,800 סמ"ק + הגה כות
1,969	1,637	778	1,868	1,557	79-70		
1,688	1,403	667	1,601	1,334	69-60		
1,407	1,170	556	1,335	1,112	59-50		
1,125	936	445	1,068	890	49-40		

* לתוספת לקצבה זכאי מי שמשתכר, ומקום עבודתו נמצא במרחק של 40 ק"מ לפחות בשיי הינווים, והוא משתמש ברכב בקביעות לצורך ניסיעה למקום עבודתו.

קצבה עם תוספת*	כולל תוספת למתקן הרמה		"איון משתכר" ואינו זקוק לניסא גלגלים ומשתמש בו	"משתכר" או מי שהוועדה הרפואית קבעה כי הוא זקוק לניסא גלגלים ומשתמש בו		אחוז המוגבלות	מודל הרכב
	קצבה רגילה	קצבה רגילה		כולל תוספת לקצבה	קצבה רגילה		
3,409	2,857	2,736	3,256	2,736	100-80	עד 2,000 סמ"ק	
2,386	2,000	958	2,279	1,915	79-70		
2,045	1,714	821	1,954	1,642	69-60		
1,705	1,429	684	1,628	1,368	59-50		
1,364	1,143	547	1,302	1,094	49-40		
3,830	3,181	3,034	3,634	3,034	100-80		מעל 2,000 סמ"ק
2,681	2,227	1,062	2,544	2,124	79-70		
2,298	1,909	910	2,180	1,820	69-60		
1,915	1,591	759	1,817	1,517	59-50		
1,532	1,272	607	1,454	1,214	49-40		
			3,909	3,499	100-80	רכב עם אבזרים מיוחדים ששווים עד 100,000 ₪	
			2,736	2,449	79-70		
			2,345	2,099	69-60		
			1,955	1,750	59-50		
			1,564	1,400	49-40		

* לתוספת לקצבה זכאי מי שמשתכר, ומקום עבודתו נמצא במרחק של 40 ק"מ לפחות בשיני הינויים, והוא משתמש ברכב בקניעות לצורך נסיעה למקום עבודתו.

סכומי קצבאות הניידות לבעלי רכב, בשקלים חדשים (נכון לנובמבר 2011)
 א. למוגבלים בניידות בעלי רישיון נהיגה בתוקף

מגדר	אחוז המוגבלות	"משתכר" או מי שהוועדה הרפואית קבעה כי הוא זקוק לניסא גלגלים ומשתמש בו		מגדר הרכב	
		קצבה רגילה	כולל תוספת לקצבה		
רכב עם אבזרים מיוחדים ששווים מעל 100,000 ש"ח	100-80	4,975	5,385	רכב עם אבזרים מיוחדים ששווים מעל 100,000 ש"ח	
	79-70	3,483	3,770		
	69-60	2,985	3,231		
	59-50	2,488	2,693		
	49-40	1,990	2,154		
רכב עם אבזרים מיוחדים ששווים מעל 100,000 ש"ח, ונוסף עליהם גם stick או הגה חשמלי	100-80	7,393	7,723	רכב עם אבזרים מיוחדים ששווים מעל 100,000 ש"ח, ונוסף עליהם גם stick או הגה חשמלי	
	79-70	5,175	5,406		
	69-60	4,436	4,634		
	59-50	3,697	3,862		
	49-40	2,957	3,089		
		קצבה רגילה	כולל תוספת לקצבה		
		קצבה רגילה	כולל תוספת לקצבה		
		קצבה רגילה	כולל תוספת לקצבה		
		קצבה רגילה	כולל תוספת לקצבה		
		קצבה רגילה	כולל תוספת לקצבה		

סכומי קצבאות הניידות לבעלי רכב, בשקלים חדשים (נוון לינובמבר 2011)
ב. למוגבלים בניידות חסרי רשיון נהיגה בתוקף

2,060	1,690	1,616	1,961	1,616	100-80	עד 1,300 סמ"ק
1,442	1,183	566	1,373	1,131	79-70	
1,236	1,014	485	1,177	970	69-60	
2,813	2,338	2,219	2,664	2,219	100-80	
1,969	1,637	777	1,865	1,553	79-70	עד 1,800 סמ"ק
1,688	1,403	666	1,598	1,331	69-60	
2,988	2,435	2,313	2,823	2,313	100-80	
2,092	1,705	810	1,976	1,619	79-70	
1,793	1,461	694	1,694	1,388	69-60	עד 2,000 סמ"ק
3,692	3,012	2,861	3,452	2,861	100-80	
2,584	2,108	1,001	2,416	2,003	79-70	
2,215	1,807	858	2,071	1,717	69-60	
			3,817	3,283	100-80	מעל 2,000 סמ"ק
			2,672	2,298	79-70	
			2,290	1,970	69-60	
רכב עם אגזורים מיוחדים ששווים עד 100,000 ש"ח						

ג. למוגבלים בניידות הזכאים לקצבת חסר רכב

קצבה רגילה (בש"ח)	כולל תוספת קצבה (בש"ח)*
2,224	2,669

* לתוספת קצבה זכאי מי שמשתכר, ומקום עבודתו נמצא במרחק של 40 ק"מ לפחות בשני הכיוונים, והוא משתמש ברכבו בקביעות לצורך נסיעה למקום עבודתו.

ב. קצבת ניידות לחסרי רכב מהי קצבת ניידות לחסרי רכב ומי זכאי לה?

הקצבה מיועדת להשתתפות בהוצאות הניידות של מוגבל בניידות שאין ברשותו ובבעלותו רכב; בנסיבות מסוימות משולמת הקצבה גם למי שיש ברשותו ובבעלותו רכב שהושבת, אם הוא עונה על כל התנאים באחד מן הסעיפים האלה:

- א. 1. מלאו לו 18 שנים.
 2. נקבעה לו מוגבלות בניידות בשיעור של 80% לפחות.
 3. הוא "משתכר" (ראה מסגרת בעמ' 25).
 4. הוא איננו "נכה" לפי חוק הביטוח הלאומי.
- או
- ב. 1. מלאו לו 18 שנים.
 2. נקבעה לו מוגבלות בניידות בשיעור 100%, או שוועדה רפואית קבעה שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו.
 3. הוא מקבל גמלה לשירותים מיוחדים.
- או
- ג. 1. הוא מקבל גמלה לילד נכה.
 2. נקבעה לו מוגבלות בניידות בשיעור 80% לפחות, או שוועדה רפואית קבעה שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו.
- או
- ד. 1. הוא בוגר שנקבעה לו מוגבלות בניידות בשיעור 100%, או קטין שנקבעה לו מוגבלות בניידות בשיעור 80% לפחות, או מי שוועדה רפואית קבעה שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו.

2. הוא שווה במוסד ויוצא ממנו ברכב לפחות שש פעמים בחודש למטרות עבודה, לימודים, פעילות חברתית, שיקומית או התנדבותית.

3. אין גוף הנושא בהוצאות יציאותיו אלה מהמוסד.

4. הוא זכאי לגמלה לשירותים מיוחדים או לגמלת ילד נכה, אך איננו מקבל קצבה בשל העובדה שהוא שווה במוסד.

לקצבה זו יהיה זכאי גם מוגבל בניידות השווה במוסד, שיש ברשותו ובבעלותו רכב שנרכש עם הלוואה עומדת, והוא איננו נדרש להחזירה, ובלבד שמתקיימים בו כל התנאים המפורטים בסעיף ד' לעיל.

שיעורי הקצבה לחסרי רכב

מוגבל בניידות, הזכאי לקצבת חסר רכב כמפורט לעיל, זכאי לקצבה בסכום השווה לקצבת ניידות המשולמת למוגבל בניידות בעל רשיון נהיגה בתוקף, משתכר, שנקבעו לו 100% מוגבלות בניידות והוא בעל רכב שנפח מנועו עד 1,800 סמ"ק. סכום הקצבה: 2,224 ש"ח (נכון לנובמבר 2011). סכום הקצבה עם תוספת 2,669 ש"ח.

ג. תוספת לקצבת ניידות ל"משתכרים"

מוגבלים בניידות "משתכרים", בעלי רכב או חסרי רכב, שהמרחק מביתם למקום עבודתם וחזרה הוא 40 ק"מ לפחות, זכאים לתוספת לקצבת הניידות כדי לפצותם על הוצאות אחזקת הרכב הגבוהות, וזאת בתנאי שעבדו שישה חודשים רצופים לפחות בסמוך לפני הגשת הבקשה לקצבה, והם נוסעים ברכב בקביעות למקום העבודה.

ד. תשלום קצבת הניידות

תחילת תשלום הקצבה

קצבת הניידות משולמת החל ב-1 בחודש שבו הגיש המוגבל בניידות לוועדה הרפואית את הבקשה לבדיקה רפואית, ובתנאי שאת התביעה לקצבת הניידות הגיש למוסד לביטוח לאומי בתוך חודשיים מהיום שבו נשלחה אליו ההודעה על החלטת הוועדה הרפואית (או הוועדה הרפואית לעררים) בדבר שיעור המוגבלות בניידות שנקבע לו.

אם המוגבל בניידות הגיש למוסד את התביעה לקצבה לאחר שחלפו חודשיים מהיום שנשלחה אליו ההודעה על החלטת הוועדה הרפואית (או הוועדה הרפואית לעררים), תשולם לו הקצבה רטרואקטיבית בעד תקופה של חודשיים שקדמו לחודש שבו הוגשה התביעה למוסד.

קצבת הניידות תשולם לתקופות המפורטות למעלה, רק אם במשך כל התקופות האלה התקיימו במוגבל בניידות כל התנאים המזכים בקצבה.

הפסקת תשלום הקצבה

תשלום קצבת הניידות מופסק אם אירע אחד מן האירועים האלה:

1. חדל להתקיים או לא התקיים תנאי כלשהו מהתנאים המזכים בקצבת ניידות.
2. הרכב נמכר או המוגבל בניידות נפטר.
3. חלפו שישה חודשים מהמועד שבו קבע המכון הרפואי לבטיחות בדרכים הגבלות חדשות בנהיגה שמחייבות החלפת הרכב, והמוגבל בניידות לא החליף את רכבו ואין מי שיסיע אותו ברכב (ינהג בעבורו).
4. המוגבל בניידות לא משתמש ברכב במשך שלושה חודשים רצופים לפחות.
5. המוגבל בניידות מאושפז בבית חולים שלושה חודשים רצופים לפחות, והוא איננו זכאי לקצבת חסר רכב כשוהה במוסד.
6. חלפו שלושה חדשים מיום שהרכב נגנב, נהרס או ניזוק, ושמאי שהוסמך על-ידי המוסד לביטוח לאומי קבע שאי אפשר לתקן את הרכב כך שיוכל להמשיך ולשמש את המוגבל בניידות.
7. המוגבל בניידות יצא מהארץ לתקופה העולה על חודש קלנדרי. אם לפני יציאתו מהארץ קיבל קצבת ניידות לתקופה של שלושה חודשים רצופים לפחות, תופסק הקצבה רק בתום שישה חודשים רצופים מיום שיצא מהארץ.

זכאות להמשך תשלום קצבה בזמן שהות בחו"ל

מוגבל בניידות, היוצא לחו"ל, זכאי לקצבת ניידות גם בעת שהותו בחו"ל.

- אם לפני יציאתו מן הארץ קיבל קצבת ניידות כבעל רכב או כחסר רכב במשך תקופה של 3 חודשים רצופים לפחות, הוא ימשיך לקבל את הקצבה למשך שישה חודשים.
- אם לפני יציאתו מהארץ קיבל קצבת ניידות במשך תקופה קצרה מ-3 חודשים

רצופים, והוא יוצא מהארץ לתקופה העולה על חודש קלנדרי (מ-1 בחודש עד 30 או 31 בחודש), יופסק תשלום הקצבה באחד בחודש שלאחר יציאתו את הארץ.

- למוגבל בניידות שאיננו נמצא בארץ, לא יאושרו הלוואה עומדת לרכישת רכב והטבות אחרות, אלא לאחר שיחזור ארצה.

ה. אופן הגשת תביעה

הגשת תביעה לקצבת ניידות יש להגיש על-פי הכללים המפורטים בפרק 9 ("הגשת תביעה לגמלת ניידות"). את התביעה אפשר לשלוח בדואר.

אין לראות בהגשת התביעה - אישור זכאות.

המוסד לביטוח לאומי רשאי לתת למוגבל בניידות, הזכאי לרכוש רכב לאבזרים מיוחדים או שיש לו ליקויים חמורים והכנסתו מעבודה נמוכה, הלוואה מקרן הלוואות לקניית רכב, וזאת נוסף על ההלוואה העומדת למימון המסים.

א. לזכאים לרכב לאבזרים מיוחדים

הסבר מהו רכב לאבזרים מיוחדים ראה הערת שוליים בעמ' 2.

ההלוואה לזכאים לרכוש רכב לאבזרים מיוחדים ניתנת למי ש:

1. ועדה רפואית או ועדה רפואית לעררים קבעה כי הוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו.
2. המכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע כי דרוש לו רכב לאבזרים מיוחדים.
3. הוא איננו זכאי לסיוע במימון מחיר הרכב ממחלקת השיקום, ואם זכאי - בחר לקבלו בניידות.
4. הוא חתם על כתב התחייבות ובו התחייב:
 - א. לרכוש רכב שניתן להיכנס לתוכו בישיבה בכיסא גלגלים או שניתן לנהוג בו תוך ישיבה בכיסא גלגלים.
 - ב. להתקין ברכב את כל האבזרים שעליהם המליץ המכון הרפואי לבטיחות בדרכים, ולהמציא אישור על כך מהמתקין לפני הזמנת הרכב.

סכום ההלוואה

לרכב ראשון - 80% מערך הרכב הנרכש או הרכב הקובע ללא מסים, לפי הזול מביניהם.

להחלפת רכב - מלוא ההפרש שבין הרכב הנמכר לבין הרכב הנרכש או הרכב הקובע - ללא מסים, לפי הזול מביניהם ולא יותר מ-80% מערך הרכב החדש (אם המוגבל בניידות חייב בהחזר הלוואה עומדת, יוחזר לו הסכום שהחזיר).

ההלוואה ניתנת בכל החלפה והופכת למענק בתום חמש שנים מיום שניתנה.

הערה: מוגבל בניידות שזכאי לרכוש רכב לאבזרים מיוחדים, אך בוחר לרכוש רכב פרטי, יוכל לקבל את ההלוואה מקרן ההלוואות רק אם הודיע על כך למוסד לפני הרכישה.

ב. לזכאים לרכב פרטי

המוסד לביטוח לאומי רשאי לתת למוגבל בניידות, הזכאי לרכב פרטי, **שיש לו ליקויים חמורים והכנסתו מעבודה נמוכה**, הלוואה מקרן הלוואות לקניית רכב וזאת בנוסף על ההלוואה העומדת למימון המסים. הזכאות היא לבעלי רישיון נהיגה, וניתנת פעם אחת בלבד.

ההלוואה ניתנת באחת מן הנסיבות האלה:

1. קניית רכב ראשון - הלוואה שחלקה מוחזר בתשלומים, וחלקה הופך למענק בתום 5 שנים, אלא אם המוסד דרש להחזירה קודם לכן.
2. קניית רכב שאיננו ראשון - בתנאי שחלפו 5 שנים מיום קבלת ההלוואה העומדת הקודמת. ההלוואה מוחזרת בתשלומים חודשיים ואין זכאות למענק.
3. אושרה הלוואה עומדת להחלפת רכב בטרם עת, מפני שהמכון הרפואי קבע שיש למוגבל בניידות הגבלות חדשות בנהיגה, שאינן מאפשרות לו להוסיף ולהשתמש ברכב שברשותו.
4. המוגבל בניידות קיבל הלוואה עומדת כמי שאין לו רישיון נהיגה, ואחר כך נעשה בעל רישיון נהיגה ונזקק לרכב גדול יותר מהרכב שברשותו.

מוגבל בניידות יהיה זכאי להלוואה מקרן ההלוואות,

אם הוא עונה על התנאים העיקריים האלה (ישנם תנאים נוספים)

1. מלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 60 שנים.
2. נקבעה לו מוגבלות בניידות בשיעור של 90% לפחות.
3. הוא בעל רישיון נהיגה בתוקף.
4. הכנסתו מעבודה עולה על 25% מהשכר הממוצע במשק, או שהוא תלמיד במוסד מוכר על-ידי משרד העבודה והרווחה או מועסק במפעל מוגן, הכל במשך 12 חודשים לפחות, רצופים או לא רצופים, מתוך 18 החודשים שקדמו להגשת הבקשה לסיוע מהקרן.

5. סכום הכנסותיו והכנסות בת זוגו, מעבודה ושלא מעבודה, אינו עולה על 150% מהשכר הממוצע במשק.

קצבה לשירותים מיוחדים, קצבת ילדים, ותשלומים הניתנים בעבור אחזקת רכב או בעבור השתתפות בהוצאות ניידות עקב נכות - לא נלקחים בחשבון.

שים לב,

ההלוואה ניתנת פעם אחת בלבד. 20% מסך ההלוואה יוחזרו למוסד בתוך חמש שנים בריבית של 2.96% לשנה (נכון למועד פרסום החוברת), והיתר יהפכו למענק.

ד. הגשת תביעה

כדי לקבל הלוואה מקרן הלוואות יש להגיש תביעה על-פי הכללים המפורטים בפרק 9 ("הגשת תביעה לגמלת ניידות"). אפשר לשלוח את התביעה בדואר.

אין לראות בהגשת התביעה - אישור זכאות.

לידיעתך: אם תימצא זכאי להלוואה מקרן הלוואות לקניית רכב - יהיה עליך לשעבד את הרכב לטובת המוסד לביטוח לאומי.

את שעבוד הרכב מבצע המוסד לביטוח לאומי, והוא גם מממן את התשלום בעבור אגרת השעבוד.

הלוואה מיוחדת לרכישה ולהתקנה של אבזרים ברכב לאבזרים מיוחדים

המוסד לביטוח לאומי רשאי לתת הלוואה לרכישת אבזרים ולהתקנתם ברכב לאבזרים מיוחדים.

רכב לאבזרים מיוחדים הוא רכב שניתן להיכנס לתוכו בישיבה בכיסא גלגלים או שניתן לנהוג בו תוך ישיבה בכיסא גלגלים.

רכב עם מושב נשלף אינו נחשב לרכב לאבזרים מיוחדים, ולכן הזכאי לרכב פרטי או מסחרי עם מושב נשלף לא יהיה זכאי להלוואה, לרכישה ולהתקנה של אבזרים ברכב, אלא אם המכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע שדרוש למוגבל בניידות רכב לאבזרים מיוחדים, ולמרות זאת אישר לו רכב פרטי או מסחרי עם מושב נשלף לפי בקשתו.

שיעור הלוואה

גובה הלוואה הוא בשיעור 95% מערך האבזרים שאושרו על-ידי המכון הרפואי לבטיחות בדרכים ושהותקנו ברכב, והוא מבוסס על **מחירון אבזרים** שנערך על ידי המוסד, ובו נקבע מחיר ממוצע לכל אבזר. הסיוע ניתן לנוהג בעצמו ולמי שאחר נוהג בעבורו, בין אם מדובר בסיוע ראשון או בסיוע חוזר. בכל מקרה הסיוע ניתן בעבור אבזרים חדשים בלבד. הלוואה תהפוך למענק בתום חמש שנים, אלא אם כן המוסד דרש להחזירה קודם לכן.

תנאי הזכאות

מוגבל בניידות, יהיה זכאי להלוואה מיוחדת לרכישה אבזרים לרכב לאבזרים מיוחדים (ואן) אם הוא עונה על התנאים העיקריים האלה (ישנם תנאים נוספים):

1. הוא מקבל קצבת ניידות.
2. הוועדה הרפואית או הוועדה הרפואית לעררים קבעה שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו.
3. המכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע כי הרכב המתאים לו הוא רכב לאבזרים מיוחדים, וכן קבע מה הם האבזרים להם הוא זקוק לצורך נהיגה או הסעה ברכב.

4. הוא אינו זכאי, לפי כל חוק או הסדר אחר, לקבל אבזרים מסוג האבזרים המיוחדים או מענק לרכישת אבזרים ולהתקנתם ברכב, ואם זכאי - בחר לקבל את ההלוואה במסגרת הסכם הניידות.

5. הוא או האפוטרופוס שלו חתמו על כתב התחייבות ובו התחייבו, בין השאר, **לבטח את האבזרים במלוא ערכם, כפי שהיה ביום שבו הותקנו ברכב, וכל עוד המוגבל בניידות מחזיק ברכב.**

תנאים להתחלת תשלום הקצבה

1. בדיקת הרכב לאחר האבזור במכון שאושר על-ידי משרד התחבורה.
2. רישום האבזרים שהותקנו ברכב - ברשיון הרכב.

שים לב,

קצבת הניידות המשולמת בעבור רכב לאבזרים מיוחדים כוללת גם מרכיב בעבור ביטוח מקיף של האבזרים במלוא ערכם - נכון ליום הרכישה.

סיוע חוזר

מי שעונה על כל התנאים שפורטו לעיל, יכול להגיש בקשה להלוואה נוספת לרכישת אבזרים אחת לחמש שנים.

בנסיבות מיוחדות אפשר לשקול מתן הלוואה לרכישת אבזרים ברכב לאבזרים מיוחדים עוד לפני שחלפו חלפו חמש שנים.

מוגבל בניידות שקיבל הלוואה מיוחדת לרכישת אבזרים, יהיה זכאי **להלוואה עומדת להחלפת רכבו** בתום 60 חודשים ממועד קבלת הלוואה העומדת שניתנה לרכישת הרכב שבו הותקנו האבזרים.

הגשת תביעה

כדי לקבל הלוואה לרכישת אבזרים מיוחדים ולהתקנתם ברכב לאבזרים מיוחדים יש להגיש תביעה על-פי הכללים המפורטים בפרק 9 ("הגשת תביעה לגמלת ניידות").

אפשר לשלוח את הבקשה בדואר.

לידיעתך,

רכב שנרכש באמצעות הלוואה מכוח הסכם הניידות או שהותקנו בו אבזרים או מתקן הרמה: אין לשעבד, למשכן, להטיל עיקול או להשתמש בו כערובה לכל חוב, אלא לאחר קבלת אישור מהמוסד לביטוח לאומי.

ללא אישור מראש, מאת המוסד לביטוח לאומי, יידרש המוגבל בניידות להחזיר את ההטבות שקיבל מכוח הסכם הניידות.

6 החזר הוצאות לרכישה ולהתקנה של אבזרים ברכב פרטי

המוסד לביטוח לאומי רשאי לשלם למוגבל בניידות החזר הוצאות בעבור רכישת אבזרים והתקנתם ברכב פרטי.

תנאי הזכאות

מוגבל בניידות יהיה זכאי להחזר הוצאות הרכישה של אבזרים לרכב פרטי שהותקנו ברכבו, אם הוא עונה על התנאים האלה:

1. הוא מקבל קצבת ניידות.
2. הוא בעל רשיון נהיגה בתוקף.
3. המכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע כי דרושים לו אבזרים לצורך הנהיגה, בטיחות הנסיעה והשימוש ברכב, וכן קבע אילו אבזרים.
4. הרכב הקובע לגביו הוא רכב פרטי.
5. הוא המציא בתוך שישה חודשים מיום ההתקנה חשבונית מס וקבלות מקוריות המפרטות את האבזרים שהותקנו ברכב.
6. הוא אינו זכאי לפי כל חוק או הסדר אחר, לקבל אבזרים לרכב פרטי או מענק לרכישתם ולהתקנתם, ואם זכאי - בחר לקבלם במסגרת הסכם הניידות.
7. במקרה של החלפה: חלפו 12 חודשים לפחות מיום שקיבל לאחרונה סיוע כזה.

שיעור הסיוע

95% מהסכום הכולל של עלות האבזרים והתקנתם ברכב, לפי מחירון המוסד לביטוח לאומי, או לפי העלות בפועל - לפי הנמוך מביניהם.

הגשת תביעה

כדי לקבל החזר בעבור אבזרים לרכב פרטי, יש להגיש תביעה על-פי הכללים המפורטים בפרק 9 ("הגשת תביעה לגמלת ניידות").

אין לראות בהגשת התביעה - אישור זכאות.

שים לב,

לאחר התקנת האבזרים ברכב, על המוגבל בניידות למסור למחלקת ניידות בסניף את חשבונית המס והקבלות המקוריות ובהן פירוט האבזרים שהותקנו ברכב, וזאת **בתוך שישה חודשים מיום ההתקנה**. אפשר לשלוח את החשבונית בדואר.

לידיעתך,

רכב שנרכש באמצעות הלוואה מכוח הסכם הניידות או שהותקנו בו אבזרים או מתקן הרמה: אין לשעבד, למשכן, להטיל עיקול או להשתמש בו כערובה לכל חוב, אלא לאחר קבלת אישור מהמוסד לביטוח לאומי.

ללא אישור מראש, מאת המוסד לביטוח לאומי, יידרש המוגבל בניידות להחזיר את ההטבות שקיבל מכוח הסכם הניידות.

7 הלוואה לרכישה ולהתקנה של מתקן הרמה לכיסא גלגלים לרכב

מתקן הרמה לכיסא גלגלים הוא אבזר או מכשיר המותקן ברכב, המיועד להרמת כיסא גלגלים לגג הרכב או לתא המטען של הרכב.

המוסד לביטוח לאומי רשאי לתת למוגבלים בניידות, שזקוקים לכיסא גלגלים ומשתמשים בו:

א. הלוואה לרכישת מתקן הרמה בסכום השווה ל-95% ממחיר מתקן ההרמה (שהמוגבל בניידות רכש בפועל), כולל עלות התקנתו והמסים החלים עליו, ובכל מקרה לא יותר מ-18,758 ש"ח נכון לנובמבר 2011.

או

ב. הלוואה לרכישת זרוע המסייעת בנשיאת כיסא הגלגלים לתא המטען של הרכב, בסכום השווה ל-95% ממחיר הזרוע שהמוגבל בניידות רכש בפועל, כולל עלות התקנתה והמסים החלים עליה, ובכל מקרה לא יותר מ-\$7,163, נכון לנובמבר 2011.

תנאי הזכאות

מוגבל בניידות יהיה זכאי לסיוע ברכישת מתקן הרמה אם הוא עונה על התנאים העיקריים האלה (ישנם תנאים נוספים):

1. הוא זכאי לקצבת ניידות ביום הגשת הבקשה להלוואה לרכישת מתקן הרמה.
2. הוועדה הרפואית או הוועדה הרפואית לעררים קבעה שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו.
3. ברשותו ובבעלותו רכב מתאים להתקנת מתקן הרמה, והוא רכש מתקן הרמה שמתאים לרכב שברשותו ובבעלותו.
4. הוא אינו זכאי לפי כל חוק או הסדר אחר לקבל מתקן הרמה או מענק לרכישת מתקן הרמה, ואם זכאי - בחר לקבלו במסגרת הסכם הניידות.
5. הוא לא קיבל מתקן הרמה או הלוואה לרכישת מתקן הרמה, ואם קיבל - חלפו חמש שנים מיום קבלת המתקן או הסיוע כאמור.

סיוע חוזר

הלוואה לרכישת מתקן הרמה תינתן פעם בחמש שנים, אם המוגבל בניידות עונה לתנאי הזכאות שפורטו לעיל.

בנסיבות מיוחדות אפשר לשקול מתן הלוואה לרכישת מתקן הרמה עוד לפני שחלפו חמש שנים מיום מתן ההלוואה הקודמת לרכישת מתקן הרמה.

ההלוואה תהפוך למענק בתום חמש שנים (אלא אם דרש המוסד החזר של ההלוואה עוד בטרם חלפו חמש שנים כאמור).

ביצוע התשלום

התשלום יבוצע לאחר המצאת קבלה על תשלום חלקו של המוגבל בניידות, וחשבונית מס מקורית מהמתקן.

הגשת תביעה

כדי לקבל הלוואה לרכישת מתקן הרמה יש להגיש תביעה על-פי הכללים המפורטים בפרק 9 ("הגשת תביעה לגמלת ניידות").

אפשר לשלוח את הבקשה בדואר.

אין לראות בהגשת התביעה - אישור זכאות.

לידיעתך

רכב שנרכש באמצעות הלוואה מכוח הסכם הניידות או שהותקנו בו אבזרים או מתקן הרמה: אין לשעבד, למשכן, להטיל עיקול או להשתמש בו כערובה לכל חוב, אלא לאחר קבלת אישור מהמוסד לביטוח לאומי. ללא אישור מראש, מאת המוסד לביטוח לאומי, יידרש המוגבל בניידות להחזיר את ההטבות שקיבל מכוח הסכם הניידות.

8 | שירותי גרירה

מוגבל בניידות שרכש רכב באמצעות הלוואה עומדת זכאי לשירותי גרירה, ללא רכב חלופי, כל עוד הוא זכאי להטבות על-פי הוראות הסכם הניידות. הדיווח לחברת הגרירה מועבר מהמוסד לביטוח לאומי לחברת הגרירה.

הגשת תביעה לגמלת ניידות:

הלוואה עומדת, קרן הלוואות, הלוואה למימון אבזרים לרכב לאבזרים מיוחדים, החזר הוצאות בעבור אבזרים לרכב פרטי, מתקן הרמה, קצבת ניידות

הגשת בקשה לבדיקה רפואית בלשכת הבריאות המחוזית

המבקש לתבוע גמלת ניידות יגיש ללשכת הבריאות המחוזית טופס בקשה לבדיקה רפואית לעניין מוגבלות בניידות (טופס 8220). את הטופס אפשר לקבל בלשכות הבריאות המחוזיות ובסניפי המוסד לביטוח לאומי.

לאחר שוועדה רפואית מחוזית או ועדה רפואית לעררים של משרד הבריאות קבעה את אחוזי המוגבלות בניידות המזכים בגמלה, יש להגיש תביעה לקבלת הגמלה במוסד לביטוח לאומי.

ערעור על החלטת הוועדה הרפואית

אם החלטת הוועדה הרפואית אינה מניחה את דעתך, אתה רשאי לערור על ההחלטה בפני הוועדה לעררים. את הערר יש להגיש בתוך 60 ימים מהיום שבו נמסרה לך החלטת הוועדה הרפואית.

על החלטת הוועדה לעררים אפשר לערער לפני בית הדין האזורי לעבודה. את הערעור עליך להגיש בתוך 60 ימים מהיום שבו נמסרה לך החלטת הוועדה לעררים.

הגשת תביעה

את התביעה יש להגיש בסניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום המגורים, באמצעות טופס תביעה שאפשר לקבל בסניף, או באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי.

אפשר לשלוח את התביעה בדואר.

המסמכים שיש לצרף לתביעה

בתביעה להלוואה עומדת ראשונה

1. צילום רשיון נהיגה בתוקף עם פירוט כל ההגבלות בנהיגה.
2. כתב התחייבות חתום.

בתביעה להלוואה עומדת להחלפת רכב יש לצרף גם:

3. צילום של רשיון רכב בתוקף.
4. צילום של פוליסת ביטוח מקיף בתוקף.

בתביעה לקבלת סיוע למימון אבזרים ולהתקנתם ברכב לאבזרים מיוחדים יש לצרף גם:

5. טופס הצהרה חתום.

בתביעה לקצבת ניידות לבעלי רכב

1. המסמכים המפורטים בסעיפים ו-5 למעלה.
2. אם המוגבל בניידות "משתכר" (מעל 2,065 ש"ח, נכון לנובמבר 2011) עליו לצרף גם תלושי שכר לתקופה של שלושת החודשים האחרונים בתכוף לפני מועד הגשת התביעה.

חייל בשירות חובה

ימציא אישור מן הצבא על שירותו ועל מועד השחרור המשוער.

בתביעה לקצבת ניידות לחסרי רכב

- **עובד** - תלושי שכר לתקופה של שלושת החודשים האחרונים בתכוף לפני הגשת התביעה.
- **חייל בשירות חובה או מי שמשרת בשירות לאומי** ימציא אישור מן הצבא או מן השירות הלאומי בהתאם, על שירותו ועל מועד השחרור המשוער.
- **השוהה במוסד** (לפי האמור בסעיף ד' בעמוד 30) - יצרף לתביעה טופס יציאות שבו יירשמו יציאותיו של המוגבל בניידות מן המוסד שבו הוא שוהה וטופס הצהרה - המאשר שהיציאות מן המוסד, אינן על חשבון קופה ציבורית.

לימודי נהיגה ברכב לאבזרים מיוחדים (ואן) של המוסד לביטוח לאומי

לימוד נהיגה ברכב לאבזרים מיוחדים* למוגבלים בניידות הזקוקים לכסא גלגלים ומשתמשים בו.

המוסד לביטוח לאומי מפעיל תכנית ללימוד נהיגה למוגבלים בניידות שזקוקים לכסא גלגלים ומשתמשים בו, ומבקשים לנהוג ברכב, שאליו ניתן להיכנס עם כסא גלגלים.

לשם הפעלת התכנית נרכשו שלושה כלי רכב במימון הקרן לפיתוח לשירותים לנכים. בכלי הרכב הללו הותקנו אבזרי הנהיגה המשוכללים ביותר שהמכון הרפואי לבטיחות בדרכים נוהג לאשר כהכרחיים לנהיגה. התכנית מופעלת באמצעות מורי נהיגה המיומנים בלימוד נהיגה לנכים.

השיעורים ניתנים קרוב ככל האפשר למקום מגוריו של התלמיד.

מי זכאי ללימודי נהיגה

מוגבל בניידות בן 17 ומעלה הזקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו, על-פי קביעת ועדה רפואית או ועדה לעירעורים, רשאי להגיש בקשה ללמוד נהיגה במסגרת הפרויקט אם הוא עונה על אחד מאלה:

א. **אין לו רשיון נהיגה בתוקף** ומתקיימים בו כל התנאים הבאים:

1. המכון הרפואי לבטיחות בדרכים לא קבע שהוא פסול מלנהוג.

2. המכון הרפואי לבטיחות בדרכים המליץ לגביו על רכב לאבזרים מיוחדים.

או

ב. **יש לו רשיון נהיגה בתוקף** ומתקיים בו אחד מאלה:

1. עליו לעבור מבחן שליטה ברכב לאבזרים מיוחדים, והוא מבקש לקבל שיעורים לקראת המבחן.

* רכב לאבזרים מיוחדים - רכב מיוחד שניתן להיכנס לתוכו בישיבה בכסא גלגלים או שניתן לנהוג בו תוך ישיבה בכסא גלגלים. רכב עם כסא נשלף אינו נחשב רכב לאבזרים מיוחדים.

2. המכון הרפואי לבטיחות בדרכים המליץ לגביו על רכב לאבזרים מיוחדים, ולפני הרכישה הוא מעוניין להתנסות בנהיגה ברכב כזה.

הגשת בקשה

המבקש ללמוד נהיגה במסגרת התכנית ימלא טופס בקשה ללימודי נהיגה ויגיש אותו במחלקת ניידות בסניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום מגוריו. את התכנית מרכז במוסד לביטוח לאומי מר ציון ברוכים. ניתן להתקשר אליו ישירות לטלפון: 02-6709483.

1 | חובת דיווח על שינויים

חובה על מוגבל בניידות, המקבל גמלת ניידות או הטבה מהקרן לפיתוח שירותים לנכים, לדווח למוסד לביטוח לאומי על כל שינוי שחל במצבו, היכול להשפיע על הזכאות לגמלת ניידות או על שיעורה, וזאת בהתאם להתחייבות שעליה חתם ערב קבלת ההטבות. לדוגמה:

1. שינוי מקום מגורים שלו או של "מורשה נהיגה" המתגורר עמו.
2. נישואים שלו או של "מורשה נהיגה" המתגורר עמו.
3. קניית רכב ראשון או החלפת רכב.
4. שלילת רשיון נהיגה או קביעת הגבלות חדשות ברשיון הנהיגה.
5. נסיעה לחו"ל.
6. שינוי מקום עבודה או שינוי המרחק בין מקום המגורים למקום העבודה.
7. אשפוז
8. מאסר

שים לב,

אי דיווח על שינויים כנדרש עלול לפגוע בזכויותיך לגמלת ניידות. אם הפרת את התחייבותך למוסד, אתה עלול להידרש להחזיר את כל ההטבות שקיבלת.

החמרת מצב

- אם לאחר קבלת ההטבות בניידות, חלה החמרה במצבך הרפואי ואתה מעוניין להיבדק פעם נוספת, תוכל לפנות עם מסמכים רפואיים מעודכנים:
- **למוסד לביטוח לאומי** - אם טרם חלפה שנה מיום הבדיקה האחרונה (בוועדה מחוזית או בוועדה לעררים) ועד היום.
 - **לשכת הבריאות המחוזית שבאיזור מגוריך** - אם חלפה למעלה משנה מיום הבדיקה האחרונה (בוועדה מחוזית או בוועדה לעררים) ועד היום.

מידע נוסף | 2

לשכות הבריאות המחוזיות

מחוז	כתובת	מיקוד	טלפון	פקס
אשקלון	הנהלת המרכז הרפואי ברזילי	78306	08-6745985	08-6745727
באר שבע	רח' התקוה 4 קרית הממשלה	84893	08-6263550	08-6263554
חיפה	רח' פלי"ם 15 בניין קרית הממשלה, ת"ד 800	33095	04-8632908	04-8531893
ירושלים	רח' יפו 86 ת"ד 6016	94341	02-5314891	02-5314892
נצרת	רח' המלאכה 3 נצרת עילית, ת"ד 744	17000	04-6557888	04-6561465
רמלה	רח' הרצל 91 קרית הממשלה	72430	08-9788674	08-9788684
תל אביב	רח' הארבעה 12	61203	03-5634866	03-5611532

על החלטת הוועדה הרפואית בלשכת הבריאות ניתן לערור בפני הוועדה הרפואית לעררים, בתוך 60 יום מהתאריך שבו נמסרה לגבדק ההחלטה.

הוועדה הרפואית לעררים

טלפון	פקס	
03-5351845	03-5351948	ועדת עררים - היחידה לגמלת ניידות בי"ח שיבא ביתן 67, תל השומר, 52621
03-5351891		מענה טלפוני כל יום בין השעות 9:00-12:00

לתשומת לבך,

אם לשם התייצבות בפני הוועדה הרפואית, או הוועדה הרפואית לעררים או הוועדה לגודל רכב שבמכון הרפואי לבטיחות בדרכים, אתה צריך לנסוע, ואינך יכול להשתמש בתחבורה הציבורית בשל מצב בריאותך, ייתכן שתהיה זכאי להחזר הוצאות נסיעה, ובלבד שלא משולמת לך קצבת ניידות.

לשם בדיקת זכאותך להחזר עליך להמציא לסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריך אישור מרופא הוועדה, לפיו אינך יכול להשתמש בתחבורה הציבורית, וקבלות מקוריות על הנסיעה.

לידיעתך: אתה רשאי לבקש שהוועדה הרפואית או הוועדה הרפואית לעררים תסכם את עניינך **על סמך מסמכים רפואיים מעודכנים וללא נוכחות.**

לשם כך, עליך לצרף לטופס הבקשה לבדיקה רפואית לקביעת מוגבלות בניידות, או להודעת הערר, בקשה בכתב לקביעת הממצאים **ללא נוכחות**, וצילום מסמכים רפואיים מעודכנים.

הסמכות להיענות לבקשתך היא של הוועדה בלבד, ואינה בסמכותו של המוסד לביטוח לאומי.

תו חניה לנכה

לתו חניה לנכה, זכאי:

1. מי שנקבעו לו אחוזי מוגבלות בניידות.
2. מי שאינו זכאי להטבות במסגרת הסכם הניידות, אך נקבעה לו נכות רפואית בשיעור 60% לפחות, ועונה על התנאים שנקבעו במשרד התחבורה.

לקבלת התו עליך לפנות בכתב למשרד התחבורה:

ת"ד 72 חולון, מיקוד 58100.

לפנייה יש לצרף כל חומר רפואי מעודכן שיש ברשותך, כולל פרוטוקולים מוועדות רפואיות שבפניהן הופעת.

המכון הרפואי לבטיחות בדרכים

תל אביב

כתובת: רחוב הארבעה 14, תל אביב 64739

הוועדה לגודל רכב	
טל'	03-5634731
קבלת קהל	ביום ג' בשעות 12:00-14:00
מענה טלפוני	בימים א'-ה' בין השעות 12:00-14:30

בדיקות לכשירות נהיגה		
מספר טלפון	שם הנציג	הפנייה לנציג הטלפוני היא לפי מספר הזהות שלך, לפי הספרה השלישית מהסוף, לא כולל ספרת ביקורת:
טל' 03-5634887	טובה	0 - 500
טל' 03-5634733	ליאורה	100 - 600
טל' 03-5634851	סמדר	200 - 700
טל' 03-5634852	אתי מזרחי	300 - 800
טל' 03-5634895	מורלה	400 - 900

מענה טלפוני לבירורים באמצעות מערכת ממוחשבת המבינה דיבור, פועל 24 שעות ביממה, בטלפון 03-5634718

כתובת: רחוב פלי"ם 15 א', קרית הממשלה, ת"ד 1801, חיפה 31999

טל'	04-8633554/5
מענה טלפוני	בימים א' ו-ג' בין השעות 08:00-10:00

הערה: במכון בחיפה מתקיימות בדיקות לכשירות נהיגה בלבד.

אם המוסד לביטוח לאומי דחה את תביעתך, אתה/את רשאי/ת לפנות לבית הדין האזורי לעבודה ולהגיש תביעה נגד ההחלטה.
את הערעור יש להגיש בתוך 12 חודשים מהיום שנמסרה לך החלטת המוסד.

בתי הדין האזוריים לעבודה			
טלפון	מיקוד	כתובת	
02-6546444	95483	רח' בית הדפוס 20	ירושלים
03-5128222	66532	רח' שוקן 25	תל אביב
04-8698000	33095	רח' פלי"ם 12 היכל המשפט	חיפה
04-6087777	16000	קריית יצחק רבין היכל המשפט	נצרת עילית
08-6470444	84102	רח' התקווה 5, היכל המשפט	באר שבע

על החלטה של בית הדין האזורי אפשר לערער בפני בית הדין הארצי, בירושלים.

בית הדין הארצי לערעורים		
077-2703333	רח' קרן היסוד 20	ירושלים

סיוע משפטי

אם החלטת לערער על החלטת המוסד לביטוח לאומי לפני בית דין לעבודה כאמור, אתה רשאי לבקש סיוע משפטי חינם מלשכות הסיוע המשפטי שעל יד משרד המשפטים. את הבקשה עליך להגיש בטופס מיוחד ללשכת הסיוע המשפטי שבאזור מגוריך.

הלשכות לסיוע משפטי			
מחוז	כתובת	מיקוד	טלפון
ירושלים	רח הסורג 1 בית מצפה	94145	02-6211333
תל אביב והמרכז	הנרייטה סולד 4		03-6932777
חיפה והצפון	שד' פלי"ם 15 א' קריית הממשלה		04-8633666
באר שבע	שד' שזר 33 ת"ד (בית נועם)	84200	08-6404526
נצרת	רח' תאופיק זייד בניין ופא סנטר, קומה 5	16160	04-6459444

הלשכה בירושלים משרתת גם את תושבי אשקלון, קרית גת, אשדוד ואילת.

סניפים ראשיים וסניפי משנה

ירושלים המשוד הראשי שד' וייצמן 13, ירושלים	חיפה / סניף ראשי שד' פלי"ם 8
אילת / סניף משנה רח' מדין 12	טבריה / סניף ראשי רח' זכי אל חדיף 1
אשדוד / סניף ראשי רח' הבנים 14	יפו / סניף ראשי רח' התקומה 30
אשקלון / סניף ראשי רח' הנשיא 101	ירושלים / סניף ראשי רח' שמעון בן שטח 4
באר שבע / סניף ראשי רח' וולפסון 6	כפר סבא / סניף ראשי דרך השרון 12, מרכז שרונה
בית שמש / סניף משנה רח' הנשיא 8	כרמיאל / סניף ראשי רח' נשיאי ישראל 11
בני-ברק / סניף ראשי רח' אהרונוביץ 12	מגדל העמק / סניף משנה רח' ניצנים 45
בת ים / סניף משנה רח' ז'בוטינסקי 2	מזרח ירושלים / סניף משנה רח' אבן בטוטא 5
דימונה / סניף משנה רח' ז'בוטינסקי 1	מרר / סניף משנה ת"ד 484 מיקוד 14930
הרצליה / סניף משנה רח' בן גוריון 22	נהריה / סניף ראשי שד' וייצמן 62
חדרה / סניף ראשי רח' הלל יפה 7	נצרת / סניף ראשי רח' המחצבות 3
חולון / סניף ראשי רח' פנחס לבון 26, פינת ברקת	נצרת עלית / סניף משנה רח' עמל 1

נקודות השירות

אום אל פאחם, אופקים, אור יהודה, אור עקיבא, אלעד, אריאל, בית אל, בית שאן, ביתר עלית, זכרון יעקב, חצור הגלילית, טירת הכרמל, יבנה, יהוד, יקנעם, ירוחם, ירכא, מודיעין, מודיעין עילית, מכבים-רעות, מעלה אדומים, מעלה אפרים, מעלות-תרשיחא, מצפה רמון, נתיבות, עוספייה-עיר הכרמל, עופרה, עלי, עמנואל, ערד, פרדס חנה, קצרין, קרית ארבע, קרית אתא, קרני שומרון, ראש העין, רהט.

קריות / סניף ראשי אח"י אילת 50, קריית חיים	נתניה / סניף ראשי רח' הרצל 8
ראשון לציון / סניף ראשי רח' ישראל גלילי 7	עכו / סניף משנה רח' גבורי סיני 4
רחובות / סניף ראשי רח' רמז 64, פינת רח' פינס	עפולה / סניף ראשי רח' מנחם 1
רמלה / סניף ראשי רח' דני מס 11	פתח תקוה / סניף ראשי רח' רוטשילד 72
רמת גן / סניף ראשי רח' החשמונאים 15	צפת / סניף משנה רח' הפלמ"ח 100
שדרות / סניף משנה רח' בן יהודה 21	קרית גת / סניף משנה שד' העצמאות 64
שפרעם / סניף משנה רח' 2/304	קרית מלאכי / סניף משנה רח' רש"י 1
תל אביב / סניף ראשי רח' יצחק שדה 17	קרית שמונה / סניף משנה רח' תל חי (בניין המשביר לצרכן)

הסניפים פתוחים לקהל

בשעות 12:30-8:00	ימים א', ג', ה'	כלל הסניפים
בשעות 17:00-15:00	בימים ב', ד'	
	סגור ביום א',	סניף נצרת
בשעות 12:30-8:00	פתוח בימים ב', ג', ה'	
	אין קבלת קהל אחה"צ בימים ב', ד'	סניף תל אביב

נקודות השירות פתוחות לקהל

לביור זמני קבלת הקהל בנקודות השירות, היכנסו לאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי:

www.btl.gov.il / סניפים וערוצי שירות.

מוקד טלפוני *6050 או 1-222-6050

לרשותכם מוקד טלפוני ארצי באמצעותו ניתן לקבל מידע כללי על המוסד לביטוח לאומי, מידע אישי על קבלת קצבאות ותשלום דמי ביטוח, להזמין אישורים, טפסים וחוברות הסברה. לקבלת השירות עליך להצטייד במספר תעודת זהות ובקוד סודי.

השירות ניתן בימים א-ה בין השעות 8:00-17:00 בשפות: עברית, ערבית, רוסית ואמהרית.

לאחר שעות הפעילות יינתן מענה טלפוני ממוחשב עם הקשת מספר זהות וקוד סודי.

מוקד טלפוני ממוחשב לתשלום חובות בכרטיס אשראי

מס' הטלפון במוקד: 08-6509911

זמני השירות

ימים א'-ד' בין השעות 6:00-3:30 לפנות בוקר

יום ה' בין השעות 6:00-18:30

יום ו' בין השעות 6:00-14:30

אגף פניות הציבור

לתלונות והצעות לשיפור ניתן לפנות לאגף פניות הציבור:

שד' ויצמן 13 ירושלים, 91909

טל' 02-6709070, בימים א-ה בשעות 8:00-15:00

פקס 02-6525038

www.btl.gov.il אתר אינטרנט

באתר המוסד לביטוח לאומי, תוכלו למצוא מידע אישי וכללי בנושאי תשלום קצבאות, ביטוח וגבייה, קרנות המוסד ועדכונים שוטפים.

בנוסף, תוכלו לבצע תשלומים לביטוח הלאומי, להוריד טפסים ולהזמין אישורים, וכן לפנות בשאלות ובירורים אישיים לסניף שלך או למוקד הטלפוני, באמצעות טופס מאובטח.

חדש באתר האינטרנט - שירות אישי הסניף הפרטי שלך באתר הביטוח הלאומי

באתר שירות אישי של המוסד לביטוח לאומי תוכל לקבל מידע אישי על תשלומי קצבאות, להתעדכן על מצב חשבונך ולהדפיס אישורים, כל זאת תוך הקפדה מלאה על פרטיותך.

להצטרפות לשירות יש לפנות לסניף הביטוח הלאומי, ולקבל סיסמה לאתר "שירות אישי".

חוברת זו מסבירה את תנאי הזכאות **לגמלת ניידות**.
לידיעתך: בחוק ובתקנות שעל־פיהם משלם הביטוח
הלאומי **הטבות מכוח הסכם הניידות**, חלים שינויים
מעת לעת. לפיכך בבואך לממש את זכויותיך, נא ברר
את הזכויות במוקד הטלפוני של הביטוח הלאומי או
באתר האינטרנט.

בהוצאת המוסד לביטוח לאומי

הסברה ויחסי ציבור

סימן החוברת ח"ה 29

כתיבה ועריכה: רוחמה מרזם, גלית גבאי

ירושלים, חשוון התשע"ב, נובמבר 2011

הפקה: לשכת הפרסום הממשלתית

עיצוב ועימוד: תמונע בינימוב אש

צילומים: שרה גולד

המידע באדיבות אתר צמח השדה / www.wildflowers.co.il